

Zánik do „nicoty“

To, jak obvykle rozumíme slovu „nicota“, je naprosto chybné; naproti tomu běžnému chápání je nutno pečlivě rozlišovat různé „regiony“ nicoty. Předně musíme nechat zcela stranou tzv. „absolutní nicotu“, která je pouhým výmyslem (podobným, jakým je nula nebo nekonečno v matematice). Skutečná „nicota“ je především strukturovaně plná „nadcházení“, a to nikoli ve smyslu neměnné „danosti“ předem všeho, co „má“ nebo „může“ nastat, nýbrž ve smyslu „přícházení“ či „nadcházení“, které se „připravuje“ na svůj „příchod“ (jinými slovy, je plná připravujících se a tedy měnících se nepředmětných struktur). A na druhé straně je region neméně (a spíše ještě více) strukturovaně plný všeho, co se už uskutečnilo a co zaniklo nikoli v témž smyslu, v jakém se to – ještě v onom prvním regionu – připravovalo „nastat“, nýbrž v daleko větší určenosti a určitosti toho, co už jednou nastalo tím a tím způsobem. Tento „zánik do nicoty“ není zrcadlovým obrazem vzniku z nicoty, protože tím, že se něco (nějaká událost) jednou „konkrétně“ („konkrescentně“, tedy v podobě srostlice toho, co ještě nenastalo, s tím, co už nastalo a pominulo, ovšem srostlice, která se vždy znovu proměňuje s každou novou „aktuálností“) odehrála v celku „bytí“ celé této události, si bez opor zpředmětněných „tvarů“ a „podob“ udrží i po svém zániku svou jedinečnost a nezaměnitelnost s čímkoli jiným, s jakoukoli jinou, byť předmětně takřka neodlišitelnou událostí. Velmi trefně o tom mluví třeba Teilhard de Chardin (který je ovšem soustředěn pouze na člověka, a to ve vztahu k Bohu), když v Božském prostředí (s. 78 českého překladu) říká: „V Bohu se můžeme ztratit pouze tak, že pokračujeme ve směru těch nejindividuálnějších určení jednotlivých bytostí.“ Zánik do nicoty znamená tedy všechno jiného spíše než anulování toho, k čemu došlo a co se stalo: je to – poněkud metaforicky řečeno – uvedení v jednotu při zachování toho nejedinečného, kam až jednotlivé bytosti ve svém „bytí“ (životě) dospěly (což pochopitelně vůbec neznamená, že „konkrescentní celek“ každé z těchto dějících se bytostí bude v nespočetné sérii aktuálních jsoucností zachován jako voskový odlitek v nějaké „muzeu věčnosti“).

(Písek, 090411-3.)